



Warszawa, dnia 5 grudnia 2014 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA**  
**MINISTER**  
**ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI**  
DKSiW-WKiN.0811.17.2014

Egz. Nr 1

**Wojewoda Podlaski**

**Podlaski Urząd Wojewódzki**  
**ul. Mickiewicza 3**  
**15-213 Białystok**

### **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w Planie kontroli do realizacji przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MAC w 2014 roku, na temat *realizacji ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* przez Wojewodę Podlaskiego.

Zespół kontrolny Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w składzie:

- kierownik zespołu – – główny specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru DKSİW MAC posiadający upoważnienie Nr 25/2014 z dnia 28 marca 2014 r.,
- członek zespołu – – starszy specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru DKSİW MAC posiadający upoważnienie Nr 26/2014 z dnia 28 marca 2014 r.,

przeprowadził na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*<sup>1</sup> w dniach 7 kwietnia-16 maja 2014 r. kontrolę w trybie zwykłym.

Celem kontroli było dokonanie oceny realizacji przepisów ustawy *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego*<sup>2</sup> przez Wojewodę Podlaskiego.

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru jego właściwości zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach.
- Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* (dalej: *ustawa o ujawnieniu*), tj. korzystania z możliwości żądania od starostów uzupełnienia wykazów z określeniem terminu i zakresu

<sup>1</sup> Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

<sup>2</sup> Ustawa z dnia 7 września 2007 r., Dz. U. z 2012 r., poz. 1460.

uzupełnienia; kontroli wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a cyt. ustawy i bieżącego przekazywania z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej danych ze sprawozdań, o których mowa w art. 1a ust. 1 ustawy, Głównemu Geodecie Kraju; zawiadamiania o niewykonywaniu obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy, właściwego organu sprawującego nadzór nad działalnością organów wymienionych w przepisach.

- Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego<sup>3</sup>, tj. generowanie z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej dokumentów elektronicznych – szablonów sprawozdań.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 marca 2014 r.

Urząd Wojewody Podlaskiego pełnił Pan Maciej Żywno. Zagadnienia związane z realizacją przepisów ustawy o ujawnieniu w imieniu Wojewody realizował funkcjonujący w ramach Wydziału Geodezji i Kartografii Oddział Katastru i Nieruchomości. Dyrektorem Wydziału był Pan Marian Brożyna, natomiast kierownikiem Oddziału był Pan

Na podstawie analizy dokumentacji źródłowej oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień zespół kontrolny ocenił realizację przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego przez Wojewodę Podlaskiego w następujący sposób:

- Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru ich własności zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach – **negatywnie**.
- Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy o ujawnieniu – **negatywnie**.
- Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego – **negatywnie**.

Podsumowując wyniki analizy dokumentacji źródłowej dotyczącej kontrolowanych zagadnień oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień **negatywnie** oceniono realizację przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego przez Wojewodę Podlaskiego.

Powyższa ocena wynika ze stwierdzonych w toku kontroli następujących ustaleń:

---

<sup>3</sup> Dz. U. z 2012 r., poz. 1056

**A. Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru ich własności zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach.**

Terminowość przekazywania przez Wojewodę do Głównego Geodety Kraju (dalej: GGK) uzupełnionych wykazów nieruchomości, które z mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność albo własność jednostek samorządu terytorialnego, a także niestanowiących własności Skarbu Państwa albo własności jednostek samorządu terytorialnego i niepozostających w posiadaniu ich właścicieli, nieruchomości zabudowanych, w których lokale zajmowane są przez osoby objęte przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. *o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowych zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*<sup>4</sup> została określona przepisem art. 1a ust. 4 ustawy *o ujawnieniu*. Przywołanym przepisem ustawodawca zobowiązał Wojewodę do przekazania GGK w terminie do 19 lipca 2013 r. z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej dane, które otrzymał od starostów w oparciu o przepisy art. 1a ust. 1 i 3.

Z kolei art. 4a ust. 2 ww. ustawy obliguje Wojewodę do bieżącego przekazywania do GGK półrocznych sprawozdań z wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 2 i art. 2a ustawy, tj. ze składania we właściwych sądach rejonowych wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa.

Z terenu województwa podlaskiego 157 podmiotów było zobowiązanych do przekazywania Wojewodzie do każdego 15 dnia miesiąca następującego po upływie każdego półrocza, tj. do 15 stycznia i 15 lipca, sprawozdań o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*.

W trakcie podjętych czynności zespół kontrolny stwierdził, że Wojewoda Podlaski nie przekazywał GGK uzupełnionych wykazów, o których mowa w art. 1a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*, a także sprawozdań sporządzanych przez starostów i prezydentów miast, o których mowa w art. 4a ust. 1 cyt. ustawy, ponieważ ww. podmioty importując do Modułu Nieruchomości Skarbu Państwa systemu Integrującej Platformy Elektronicznej (dalej: IPE) ww. wykazy i sprawozdania bezpośrednio przekazywali je GGK.

Opisany sposób przekazywania wykazów i sprawozdań GGK był wynikiem pism GGK<sup>5</sup> oraz Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji<sup>6</sup>, zgodnie z którymi zalecono, żeby starostowie samodzielnie generowali i importowali pliki sprawozdań w systemie IPE w zakresie nieruchomości Skarbu Państwa i powiatu, przy jednoczesnej analizie raportów błędów. W piśmie z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji jednoznacznie określono, że przekazywanie danych następuje w sposób automatyczny podczas ich importu w IPE przez starostów pod nadzorem wojewodów. Wojewodów zobligowano do monitorowania prawidłowości i kompletności dokonywanych importów.

(Dowód: akta kontroli str. 119-120, 212-213)

Mając powyższe na uwadze, ocenie nie podlega sposób przekazywania przez Wojewodę danych o których mowa w art. 1a ust. 4 oraz art. 4a ust. 2 ustawy *o ujawnieniu*, w kontekście danych zawartych w uzupełnionych wykazach i sprawozdaniach zaimportowanych do IPE przez starostów i prezydentów miast.

---

<sup>4</sup> Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266, z późn. zm.

<sup>5</sup> Pismo Głównego Geodety Kraju, Pani Jolanty Orlińskiej z dnia 9 lutego 2011 r., sygn. KN-5040-02/11.

<sup>6</sup> Pismo z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. DAP-WN-693-15/2013/LKa.

Po dokonaniu analizy zasilania systemu IPE uzupełnionymi wykazami z poszczególnych powiatów województwa podlaskiego zespół kontrolny ustalił, że w kontrolowanym okresie tylko z terenu 2 powiatów<sup>7</sup> dokonano importu 3 uzupełnionych wykazów, ponadto 1 importu<sup>8</sup> dokonał Centralny Ośrodek Geodezji i Kartografii (dalej: CODGiK). Jednocześnie stwierdzono, że 2 importów dokonano z przekroczeniem ustawowego terminu do 19 maja 2013 r., tj. w dniu 20 maja 2013 r. zaimportowano uzupełniony wykaz powiatu wysokomazowieckiego, a 29 lipca 2013 r. z powiatu białostockiego.

(Dowód: akta kontroli str. 45)

Urzędy posiadające bezpośredni dostęp do IPE z pominięciem Wojewody zasilają system półrocznymi sprawozdaniami, tj. 17 podmiotów, w tym 14 starostów i 3 prezydentów miast na prawach powiatu. Podmiotom, które takiego dostępu nie miały Wojewoda powinien przysyłać za pośrednictwem poczty elektronicznej wygenerowane z IPE pliki, o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego - dotyczyło to 157 podmiotów z województwa podlaskiego, w tym urzędów miast, urzędów gmin, Urzędu Marszałkowskiego, nadleśnictw, regionalnych zarządów gospodarki wodnej, regionalnych dyrekcji lasów państwowych oraz oddziałów terenowych: Agencji Nieruchomości Rolnych, Agencji Mienia Wojskowego, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej.

(Dowód: akta kontroli str. 32-44)

W terminie do 15 stycznia oraz 15 lipca każdego roku poszczególne podmioty były zobligowane do przekazania Wojewodzie półrocznych sprawozdań z wykonania obowiązku składania w sądach wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności Skarbu Państwa i wniosków o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa.

Wojewoda Podlaski wyjaśnił<sup>9</sup>, że w 2013 roku sprawy z zakresu sprawozdawczości wykonywane były przez starostów i prezydentów miast. Takie działania skutkowały tym, że sprawozdania nie były przekazywane wojewodzie, lecz bezpośrednio do starostów bądź prezydentów miast. Naruszono tym art. 4a ust. 1 ustawy o ujawnieniu.

Zespół kontrolny na podstawie otrzymanego materiału dowodowego dokonał analizy terminowości przekazywania Wojewodzie sprawozdań przez zobligowane do tego podmioty oraz importów sprawozdań do IPE za II półrocze 2012 r., I półrocze 2013 r. i II półrocze 2013 r.

Otrzymana dokumentacja papierowa oraz poczty elektronicznej pozwoliła na ustalenie, że do Wojewody w okresie objętym kontrolą tylko 3 podmioty<sup>10</sup> przesłały pliki sprawozdań. Natomiast analiza IPE pod względem importu sprawozdań wskazuje, że import plików sprawozdań za II półrocze

---

<sup>7</sup> Powiaty wysokomazowiecki i białostocki.

<sup>8</sup> Powiat m. Suwałki.

<sup>9</sup> Pismo z dnia 9 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożnę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-II.7580.3.2014.WK.

<sup>10</sup> Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad 03.01.2014 r., Agencja Nieruchomości Rolnych Oddział Suwałki 15.01.2014, Urząd Miasta Łomży 10.03 i 12.03.2014 r.

2013 r. dotyczył 5 powiatów<sup>11</sup>. Import otrzymanych sprawozdań następował na bieżąco. Po dokonaniem importu do poszczególnych jednostek przesyłany był raport generowany w IPE.

Mając na uwadze, że wykazy nie były importowane do IPE przez Wojewodę, uwzględniając liczbę importów sprawozdań za II półrocze 2013 r. oraz fakt, że za pozostałe okresy sprawozdania nie były przez Wojewodę importowane, uprawnione jest twierdzenie, iż Wojewoda nie realizował zadań ustawowych polegających na terminowym przekazywaniu Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru swojej właściwości zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach, co należy ocenić negatywnie.

(Dowód: akta kontroli str. 29-30, 73-95, 291-292)

**B. Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego.**

Stosownie od przepisu art. 1a ust. 1 ustawy o ujawnieniu, starostowie zostali zobligowani do przekazania Wojewodzie uzupełnionych wykazów, o których mowa w art. 1 ust. 1 ww. ustawy w terminie do 19 maja 2013 r. Natomiast Wojewoda w terminie do 19 lipca 2013 r. miał przekazać dane z otrzymanych wykazów GGK (art. 1a ust.4 ustawy). Jak już opisano w pkt. A starostowie importując uzupełnione wykazy do IPE bezpośrednio przekazywali je GGK, z wyłączeniem Wojewody, który był jedynie zobowiązany do nadzoru nad ich kompletnością.

Wojewoda Podlaski wyjaśnił<sup>12</sup>, że *nie wzywano starostów do uzupełnienia wykazów nieruchomości, albowiem te w 2009 r. zostały przez Wojewodę zaimportowane do Modułu IPE oraz że starostowie nie przekazywali do tut. Urzędu uzupełnionej części ww. wykazu nieruchomości. Ten stan rzeczy stanowił iż starostowie uznali, że przekazane w 2009 r. wykazy nieruchomości spełniają podstawowe normy i standardy, czyli treść w części ewidencyjnej wykazu z operatu ewidencyjnego była wystarczająca do uaktualnienia księgami wieczystymi przez podmioty do tego zobowiązane. Ten stan rzeczy stanowił, że dalszy etap uaktualnienia zbiorczego wykazu nieruchomości następował już w oparciu o sprawozdania w cyklach półrocznych. W tym stanie rzeczy, tut. Urząd nie występował do starostów o obowiązkowe przekazanie uzupełnionych wykazów Wojewodzie, albowiem w ustawie jest zapis: Właściwi wojewodowie mogą żądać od starostów uzupełnienia wykazu, o którym mowa w ust. 1, określając termin i zakres uzupełnienia"<sup>13</sup>. Analiza zebranych przez zespół kontrolny dokumentów potwierdza, że Wojewoda nie wzywał jednostek do uzupełnienia wykazów.*

W związku z pismem Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 czerwca 2013 r. wskazującym m.in. na nieprzekazanie przez niektóre powiaty z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej części wykazu nieruchomości sektora publicznego oraz błędy, które występują w ww. wykazach oraz pismem uzupełniającym z dnia 4 lipca 2013 r., Wojewoda Podlaski w dniu 9 lipca 2013 r., podjął

<sup>11</sup> grajewski 10.02.2014, moniecki 10.02, 12.02, 24.02, 26.02.2014, miasta Łomża 12.02, 27.02.2014 r., łomżyński 14.03.2014, kolneński 24.03.2014.

<sup>12</sup> Pismo z dnia 9 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożynę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-II.7580.3.2014.WK.

<sup>13</sup> Pismo z dnia 11 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożynę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-VII.1610.1.2014.

działania polegające na przesłaniu, do podmiotów realizujących zadania wynikające z ww. ustawy, kopie ww. pism oraz instrukcję generowania sprawozdań z systemu IPE.

(Dowód: akta kontroli str. 119-134)

Wojewoda Podlaski wyjaśnił<sup>14</sup>, że analizy uzupełnionych wykazów oraz sprawozdań nie były dokonywane z uwagi, iż *ten stan rzeczy musiałby dotyczyć 118 gmin, 22 Nadleśnictw i innych jednostek organizacyjnych (np. WZMiUW, Parków Narodowych, Gospodarki Wodnej, Agencji, Urzędów dróg, kolei i innych podmiotów odpowiedzialnych za Skarb Państwa). Obsada kadrowa (1 osoba) jaka jest obecnie przy realizacji tego zadania, nie pozwala na tak obszerne działania w tym zakresie.*

W związku z powyższym uprawnione jest stanowisko, że Wojewoda nie wzywał podmiotów do nadesłania zaległych sprawozdań. Nie prowadzono też systematycznej analizy importowanych sprawozdań i wykazów pod kątem ich zawartości merytorycznej, a w konsekwencji korespondencja kierowana przez wojewodę do podmiotów sprawozdawczych była bardzo ogólna.

W odniesieniu do monitorowania przez Wojewodę składania przez poszczególne jednostki wniosków do sądów o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego stwierdzono, że również w tym zakresie Wojewoda nie wykorzystywał możliwych środków nadzoru. Wojewoda nie dokonywał samodzielnej analizy treści sprawozdań pod kątem ujawnienia nieruchomości w księdze wieczystej. W konsekwencji nie kierował do właściwych podmiotów zapytań dotyczących braku ujawnienia w księgach wieczystych poszczególnych nieruchomości.

Pismem Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z dnia 19 listopada 2013 r. (sygn. DAP-WN-0740-21/2013/LKa) przekazany został do wojewodów dezyderat nr 14 sejmowej Komisji Kontroli Państwowej w sprawie uregulowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, z prośbą o przekazanie informacji na temat stanu realizacji ustawy o ujawnieniu, szczególnie w zakresie działań nadzorczych podejmowanych przez wojewodów w stosunku do podmiotów wypełniających zadania ustawowe. Ponadto, w związku z opinią Komisji Kontroli Państwowej wskazana została potrzeba zintensyfikowania działań nadzorczych podejmowanych w wyżej opisanym zakresie dotyczącym gospodarowania nieruchomościami sektora publicznego. Wojewoda Podlaski wyjaśnił<sup>15</sup>, że *zagadnienie wyników kontroli NIK zostało szczegółowo przedstawione w piśmie tut. Urzędu z dnia 05 czerwca 2013 r. skierowanym do Prezydentów Miast, Starostów, Burmistrzów i Wójtów. Jednocześnie w tym piśmie zobowiązano Starostów i Prezydentów do udzielenia odpowiedzi w terminie 30 dni od otrzymania tego pisma o podjętych działaniach i efektach w tym temacie. Tut. Urząd otrzymał wyjaśnienia w tej sprawie od Starostów i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za ujawnienie nieruchomości Skarbu Państwa w księgach wieczystych. W odpowiedzi na powyższe tut. Urząd pozyskał między innymi informację o stanie zaawansowania tych prac, które starostowie przekazali gminom, oraz o przekazanym apelu starostów skierowanym do jednostek samorządu terytorialnego o podjęcie*

---

<sup>14</sup> Pismo z dnia 11 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożnę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-VII.1610.1.2014.

<sup>15</sup> Pismo z dnia 9 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożnę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-II.7580.3.2014.WK.

*wszelkich starań, aby zintensyfikowali działania w celu regulacji i uzupełnienia sprawozdań, aby pozwoliło to Wojewodzie na bieżące uaktualnienie systemu IPE. Niemniej jednak, dla przypomnienia tego stanu rzeczy tut. Urząd przy piśmie z dnia 21 lutego 2014 r. znak: WG-II.7580.1.2014.WK przesłał do wiadomości kopię Dezyderatu nr 14 Starostom i Prezydentom Miast.*

W ocenie zespołu kontrolnego skierowanie przez Wojewodę I pisma do zobowiązanych podmiotów nie można uznać za zintensyfikowane działania nadzorcze.

(Dowód: akta kontroli str. 175-182)

Główny Geodeta Kraju, Pan Kazimierz Bujakowski pismem z dnia 24 lipca 2013 r.<sup>16</sup> zwrócił się do wojewodów z prośbą o rozesłanie do wszystkich starostów wzoru oświadczenia o kompletności wykazu nieruchomości, które na mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność albo własność jednostek samorządu terytorialnego, a także niestanowiących własności Skarbu Państwa albo własności jednostek samorządu terytorialnego i niepozostających w posiadaniu ich właścicieli, nieruchomości zabudowanych, w których lokale zajmowane są przez osoby objęte przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Jak wynika z wyjaśnień Wojewody<sup>17</sup>, o obowiązku złożenia tego oświadczenia Starostowie i Prezydenci Miast działający na prawach powiatu zostali poinformowani przez tut. Urząd pismem z dnia 20 sierpnia 2013 r. znak: WG-II.7580.5.2013.WK, oraz z dnia 21 lutego 2014 r. znak: WG-II.7580.1.2014.WK. Pismem z dnia 1 kwietnia 2014 r. znak: WG-II.7580.1.2014.WK przekazano dla Głównego Geodety Kraju 10 oświadczeń przekazanych przez: Prezydenta Miasta Suwałk, Starosty Hajnowskiego, Starosty Kolneńskiego, Starosty Monieckiego, Starosty Bielskiego, Starosty Białostockiego, Starosty Augustowskiego, Starosty Grajewskiego, Starosty Wysokomazowieckiego i Starosty Zambrowskiego. Powyższe stanowi, iż zgodnie z ww. pismami do Wojewody nie przekazano 7 oświadczeń tj. od Prezydenta Miasta Białegostoku, Prezydenta Miasta Łomża, Starosty Łomżyńskiego, Starosty Sejneńskiego, Starosty Siemiatyckiego, Starosty Suwalskiego i Starosty Sokólskiego. Nadmieniam, że w dniu 8 kwietnia 2014 r. do tut. Urzędu wpłynęło oświadczenie Starosty Łomżyńskiego. Podkreślić jednocześnie należy, że oświadczenia otrzymywane od 4 starostów we wrześniu i listopadzie 2013 roku oraz od 6 starostów w lutym i marcu 2014 roku zostały przekazane do Głównego Geodety Kraju dopiero przy piśmie z dnia 1 kwietnia 2014 r., ponieważ jak wyjaśnił Wojewoda Podlaski<sup>18</sup> oczekiwał, że wszyscy starostowie i prezydenci miast złożą ww. oświadczenia, aby móc je wysłać w komplecie. Wobec ich dalszego braku, tut. Urząd zobowiązywał Starostów i Prezydentów Miast telefonicznie, e-mailem i dodatkowo pismem z dnia 21 lutego 2014 r. aby przesłali brakujące oświadczenia. W wyniku tego działania, pozyskano jedynie tylko część tych oświadczeń, i w tym stanie rzeczy postanowiono przesłać Głównemu Geodecie Kraju posiadaną część tych oświadczeń.

(Dowód: akta kontroli str. 22-24, 135-160)

W 2013 roku pracownicy Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego nie przeprowadzili żadnej kontroli podmiotów zobowiązanych do przekazywania wykazów i sprawozdania, mającej na celu sprawdzenie

---

<sup>16</sup> Sygn. KN-5040-20/13.

<sup>17</sup> Pismo z dnia 9 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożynę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-II.7580.3.2014.WK.

<sup>18</sup> Pismo z dnia 11 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożynę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-VII.1610.1.2014.

wykonania obowiązku wynikającego z przepisów art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy *o ujawnieniu*, co należy ocenić negatywnie.

Wojewoda w trakcie realizacji przepisów ustawy *o ujawnieniu* nie stwierdził, aby organy zobowiązane do wykonywania zadań wynikających z art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ww. ustawy, nie wywiązywały się z nałożonego obowiązku, zatem nie było przypadków zawiadomień kierowanych do organów sprawujących nad nimi nadzór<sup>19</sup>. Wojewoda nie otrzymał też od żadnego starosty bądź prezydenta miasta na prawach powiatu informacji o niewykonywaniu ustawowych obowiązków przez zobowiązane jednostki.

Mając na względzie liczbę podmiotów w stosunku do których Wojewoda sprawuje nadzór w związku z realizacją przepisów ustawy *o ujawnieniu*, w opinii zespołu kontrolnego nie można przyjąć, że działania podejmowane przez Wojewodę Podlaskiego były wystarczające z punktu realizacji ww. przepisów, ponieważ Wojewoda nie egzekwował w sposób właściwy nadsyłania zaległych sprawozdań przez zobowiązane jednostki. Zobligowanych do przekazywania Wojewodzie sprawozdań były 174 podmioty (w tym 17 starostów i prezydentów miast na prawach powiatów, którzy bezpośrednio zasilali system IPE sprawozdaniami oraz 157 podmiotów nieposiadających dostępu do IPE, dla których importu sprawozdań do IPE dokonuje Wojewoda), natomiast do dnia 7 lutego 2014 r. Wojewoda zaimportował do IPE jedynie 14 sprawozdań<sup>20</sup>. Ponadto w ocenie zespołu kontrolnego Wojewoda w niewystarczającym stopniu sprawował nadzór nad wykonywaniem przez zobowiązane podmioty obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 3 i 3a cyt. ustawy, czego konsekwencją jest liczba działek dotąd nieujawnionych w księgach wieczystych, tj. 112 399. Według stanu na dzień 7 lutego 2014 r. z terenu województwa podlaskiego ujawnionych w księgach wieczystych zostało 131 218, co stanowi 54% ogólnej liczby działek, których właścicielem jest Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego<sup>21</sup>.

Ponadto, nie przeprowadzono właściwej analizy danych zawartych w otrzymywanych półrocznych sprawozdaniach, jak i zbiorczym zestawieniu wojewódzkim, a opierano się jedynie na analizach sporządzonych przez Głównego Geodetę Kraju, co zdaniem zespołu kontrolnego nie zapewniało właściwej realizacji ustawy *o ujawnieniu*.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, negatywnie należy ocenić realizację przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy *o ujawnieniu*.

### **C. Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia**

---

<sup>19</sup> Pismo z dnia 9 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożynę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-II.7580.3.2014.WK.

<sup>20</sup> Informacja dla Rady Ministrów dotycząca realizacji ustawy z dnia 7 września 2007 r. *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1460), Marzec 2014 r. – wersja robocza przygotowana przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

<sup>21</sup> *ibid.*



*i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego.*

Obowiązek generowania przez Wojewodę z IPE szablonów sprawozdań i przekazywania ich właściwym podmiotom określa § 6 rozporządzenia w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego. Starostowie samodzielnie generowali z IPE pliki sprawozdań. Wojewoda Podlaski zobowiązany był do importowania z IPE szablonów sprawozdań dla 157 jednostek, które nie posiadały bezpośredniego dostępu do IPE. Tak wygenerowane pliki miały być następnie przekazywane za pośrednictwem poczty elektronicznej do właściwych adresatów.

Wojewoda Podlaski wyjaśnił<sup>22</sup>, że zarówno w 2012, jak i 2013 r. sprawozdania z Modułu IPE generowali starostowie (prezydenci miast), którzy też przekazywali wygenerowane sprawozdania jednostkom samorządu terytorialnego, po czym te jednostki po aktualizacji sprawozdań zwracali je starostom celem zasilenia systemu IPE. O tym stanie rzeczy, informowano Wojewodę pisemnie wraz z raportem importu sprawozdań. W 2014 r. do samodzielnego generowania sprawozdań z Modułu IPE także jednostkom samorządu terytorialnego zobowiązał się: Starosta Wysokomazowiecki, Starosta Kolneński, Prezydent Miasta Suwałki, Starosta Augustowski, Starosta Grajewski, Starosta Suwałski, Starosta Siemiatycki, Starosta Białostocki.

Ze względu na realizację w 2013 roku ww. zadań przez starostów i prezydentów miast oraz w 2014 roku przez 8 z 17 starostów/prezydentów miast zespół kontrolny nie mógł dokonać pełnej analizy generowania i przekazywania przez Wojewodę plików sprawozdań z IPE w każdym okresie ustalonym przepisami ww. rozporządzenia, tj. generowanie plików w terminach do 31 marca 2013 r. (za I półrocze 2013 roku), do 30 września 2013 r. (za II półrocze 2013 roku) oraz do 31 marca 2014 r. (za I półrocze 2014 roku).

W okresie objętym kontrolą w systemie IPE pracownik PUW wygenerował 40 plików sprawozdań dotyczących 7 powiatów<sup>23</sup>. Sprawozdania były generowane dla poszczególnych typów właściciela i ze wskazaniem jednostki odpowiedzialnej za ujawnienie. W dniu 31 marca 2014 r. zlecono 3 generowania sprawozdań dotyczące powiatu monieckiego, jednak zostały one wykonane przez system w dniu 1 kwietnia 2014 r., tj. już po okresie objętym kontrolą.

Analiza korespondencji poczty elektronicznej potwierdza przesłanie wygenerowanych plików sprawozdań do 11 podmiotów<sup>24</sup> w 14 e-mailach. Do 27 podmiotów poczta elektroniczna została skierowana po dniu 31 marca 2014 r., tj. już po okresie objętym kontrolą.

(Dowód: akta kontroli str. 47-72, 291-292)

Mając na uwadze, że pliki sprawozdań nie były generowane przez Wojewodę za I półrocze 2013 roku, za II półrocze 2013 roku oraz częściowo za I półrocze 2014 roku, uprawnione jest twierdzenie,

---

<sup>22</sup> Pismo z dnia 9 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożynę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-II.7580.3.2014.WK.

<sup>23</sup> miasta Łomża, augustowski, wysokomazowiecki, zambrowski, łomżyński, sokólski oraz bielski.

<sup>24</sup> powiaty: miasta Łomża, łomżyński, sokólski, bielski, nadleśnictwa: Rudka, Nurzec, Bielsk, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Agencja Nieruchomości Rolnych, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Polskie Koleje Państwowe

iż Wojewoda nie realizował obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego, co należy ocenić negatywnie.

Sprawy z zakresu sprawozdawczości (generowanie sprawozdań oraz ich import) w 2013 roku były realizowane wyłącznie przez starostów i prezydentów miast, co jest niezgodne z § 6 i 7 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego dla obszaru całego kraju. Wojewoda Podlaski w odpowiedzi na pytanie, dlaczego sprawy z zakresu sprawozdawczości realizowali starości i prezydenci miast wyjaśnił<sup>25</sup>, że dostęp do IPE poprzez sieć PESEL-NET w lokalizacji PUW w Białymstoku Delegatury w Łomży nastąpił z końcem 2013 r. Zatem, aby nie było przypadku bezczynności organu w realizacji zadań wynikających z ustawy, czynność generowania sprawozdań i przesłania ich podmiotom odpowiedzialnym za sprawozdawczość realizowali starostowie, analogicznie jak czynili to w latach ubiegłych. Ponadto Wojewoda wyjaśnił<sup>26</sup>, że dostęp do systemu IPE poprzez sieć PESEL-NET Delegatura w Łomży uzyskała dnia 22.04.2013 r. – realizacja własna za zgodą CODGiK przy wykorzystaniu węzła w siedzibie głównej PUW. Formalne przekazanie nastąpiło w dniu 31 października 2013 r., po odbiorze zainstalowanej także innej instalacji komputerowej w budynku Delegatury w Łomży (realizowanej w 2013 r. ze środków unijnych przez Marszałka Województwa Podlaskiego). Natomiast do czasu uzyskania własnego dostępu do IPE w Łomży i w Białymstoku wykazy nieruchomości przekazanych przez Starostów zaimportowano do Modułu IPE ze stanowiska Starostwa Powiatowego w Łomży, korzystając z hasła dostępu przewidzianego dla Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego<sup>27</sup>. Podsumowując, pracownik zatrudniony w PUW Delegatura w Łomży miał bezpośredni dostęp do sieci PESEL-NET od dnia 22 kwietnia 2013 r., zaś wcześniej korzystał on ze stanowiska PESEL-NET Starostwa Powiatowego w Łomży.

Stwierdzić należy, że powierzenie obowiązku obsługi IPE pracownikowi w delegaturze w Łomży, gdy delegatura nie posiadała dostępu do sieci PESEL-NET było decyzją kadrową Pana Mariana Brożyny Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa.

W ocenie zespołu kontrolnego realizacja w imieniu Wojewody wszystkich obowiązków wynikających z przepisów ustawy o ujawnieniu (opisanych w punktach A, B i C) przez jednego pracownika Wydziału Skarbu Państwa i Nieruchomości nie jest wystarczająca dla zapewnienia właściwego wykonywania ustawowych obowiązków. Dlatego też zasadne jest stwierdzenie, że Wojewoda nie zapewnił właściwej organizacji oraz obsady kadrowej dla realizacji ustawy o ujawnieniu.

\* \* \*

---

<sup>25</sup> Pismo z dnia 11 kwietnia 2014 r., podpisane z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Pana Mariana Brożynę Dyrektora Wydziału Geodezji i Rolnictwa, sygn. WG-VII.1610.1.2014.

<sup>26</sup> *ibid.*

<sup>27</sup> *ibid.*

Po zbadaniu *realizacji przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego przez Wojewodę Podlaskiego*,

**zalecam:**

1. Egzekwowanie od poszczególnych jednostek przekazywania półrocznych sprawozdań, zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*.
2. Wzmocnienie nadzoru nad terminowym przekazywaniem przez jednostki półrocznych sprawozdań.
3. Zasilanie systemu IPE otrzymywanymi od jednostek plikami sprawozdań.
4. Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez zobowiązane podmioty obowiązku wynikającego z art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy *o ujawnieniu*.
5. Ewidencjonowanie w elektronicznym systemie obiegu dokumentacji otrzymywane od jednostek wiadomości elektroniczne zawierające półroczne sprawozdania oraz wiadomości elektroniczne zawierające wygenerowane przez Wojewodę pliki o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego dla obszaru całego kraju*.

Uwzględniając, że *ustawa o ujawnieniu* kończy swoje działanie w pierwszych miesiącach 2015 r., nie zawarto zaleceń dotyczących:

1. Generowania i przekazywania plików sprawozdań do zobowiązanych podmiotów.
2. Przeprowadzania kontroli zgodnie z dyspozycją art. 4a ust. 2 ustawy *o ujawnieniu*.

Zgodnie z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy *o kontroli w administracji rządowej*, zobowiązuje Pana Wojewodę, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do złożenia informacji o sposobie wykorzystania wyżej wymienionych uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Minister Administracji i Cyfryzacji



z up. Stanisław HUSKOWSKI  
Sekretarz Stanu

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Wojewoda Podlaski  
Podlaski Urząd Wojewódzki  
ul. Mickiewicza 3, 15-213 Białystok.

Egz. Nr 2 – a/a.

Sporządził: Zespół kontrolny.

